

1986 SAĖMONINGO TIKĖJIMO METAI

ŠIŲ METŲ NAUJOVĖS

Nauji metai — senos bėdos. Taip sako ma. Ir paprastai taip yra. Tik keičiasi paskutinis metų skaitmuo ir kalendoriuj vėl pradėdama versti tuos pačius mėnesius, pakartojant tas pačias dienas, kurių viena, atrodo, visiškai panaši į kitą.

Bet tikrumoj taip nėra. Kiekviena diena yra kita, nauja, skirtinga. Ir pats, gal nors nepastebimai, kasdien esi kitoks — nors tuo, kad esi viena diena senesnis...

Ypač mums šie metai nėra betkokie, paprasti. Yra nauji, kitoniški. Taigi tikrai NAUJI METAI. Nauji, kadangi neša daug naujienų; nauji, nes reikalauja, kad atsinaujintumėm.

Pirmutinė, labai svarbi naujovė — mūsų VYSKUPO VIZITAS.

Negalima į šį faktą žiūrėti kaip į kokį tik išviršinį mūsų kolonijos gyvenimo įvykį, į kokią išviršinę šventę, kurią reikia paruošti — ir kas nors paruoš (ar turi paruošti). Čia — ypatingas Viešpaties apsilankymas savo tautos, liečiantis visus, ir kiekvieną.

Popiežiaus duotas lietuviams-tremtiniams vyskupas — tai konkretus pripažinimas ir priminimas, kad nesam kokios pasaulį pasklidusios "avelės", pasimetusios ar susimaišiusios su kokiomis kitomis, o sudarome savo vienetą, savo "kaimenę", su savo Ganytoju.

Vyskupas — Dievo skirtas Ganytojas, kuris ateis apsilankyti to paties Dievo išsirinktos "kaimenės" — lietuvių tautos čia, Brazilijoje. Ateis pažiūrėti kaip ji laikosi, kaip ji "ganosi": ar ji auga, ar mažėja; ar duoda "pelno" dangiškajam Šeiminkui; ar jos neapsupė "viikiai"; ar ji neišėjusi į kitas "ganyklas". Ateis patiprinti, paguosti; ateis pasidžiaugti, o gal ir pabarti; ateis pamokyti, nurodyti kelius į tinkamesnes "ganyklas". Ateis kaip Ganytojas — su lazda: apginti nuo grobikų, piktnaudotojų, žvėrių; ateis gal kam ir per kuprą užduoti. Juk ši Ganytojo galia; ši jo pareiga.

Reikia kiekvienam asmeniškai ir visai kolonijai tinkamai dvasiniai nusiteikti tokiam Vyskupo vizitui. Juk tai Dievo apsilankymas. Tai ypatingos malonės dienos.

Tad į šias Vyskupo apsilankymo dienas ir turim sudėti visas mūsų kolonijos pastangas — visi, ir kiekvienas.

Tai čia jau viena, ir didelė, šių metų naujovė.

Meniška ganytojinė vyskupo P. BALTAKIO lazda, sukurta ir pagaminta SIMO AUGAIČIO Niujorke, tarpininkaujant specialiam komitetui

Lygiagrečiai su Vyskupo vizitu mus lydi ir kita šių naujų metų programos dalis.

Ruošiamės Lietuvos Krikšto Jubiliejui. Ir šiuos metus Lietuvos vyskupai pavadino SAĖMONINGO TIKĖJIMO METAIS.

Aišku, tai ne kokia prie "metų" pridėta etiketė, o darbo, veikimo rodyklė. SaĖmoningumas. ĮsisaĖmoninti. Tapti saĖmoningesniais. Ir ne betkur, o tikėjime.

Taigi, šie metai skirti tam — tapti saĖmoningesniais tikėjime.

Todėl kaip tik po Vyskupo vizito reikės visiems kibti į kitą darbą — organizuoti ir šią įsisaĖmoninimo programą.

Tai kita šių metų naujovė.

Mes tvirtai tikime, kad šie 1986 metai ir politinėj arenoj atneš naujovių, pa-

lankių mūsų kovai už Lietuvos laisvę, jos nepriklausomybę. Mes kovosim turimais ir mums galimais ginklais — propaganda ir malda.

To siekti ypač turi Brazilijoje jau prigijusi MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Meldžiamės — ir melsimės — mes; Brazilijos vyskupai organizuos ypatingas maldos dienas ir apeigas, kai kur panaudodami ir spaudą, ir radiją ir kitokias priemones; melsis brazilų tauta už Lietuvą. Juk MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ jau CNBB iniciatyva ir atsakomybė. Tą pareiškė Brazilijos Vyskupo Konferencijos generalinis sekretorius, Dn Luciano. Tą žino ir Popiežius.

Tai ir ši nemaža šių metų naujovė. Tik nereikia leisti jai pasenti. Tik nereikia progas pramiegoti.

Kun. Pr. Gavėnas

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 150.000 0

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 250.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 10.000

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako. Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Cėlius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Mooca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYT. AUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 2.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

Į tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 200.000

Už skilties (Coluna) centimetrą Cr. 10.000

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Cėlius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

RUMPAI APIE BALJ GAJAUSKĄ

Balys gimė 1926 vasario 26. Dar esant imnazistu, vokiečiai jį metus išlaikė kareivijoje už rezistencinę veiklą. Kai atėjo sovietai, Balys gimtajame Kaune vadovavo jaunimo pasipriešinimo organizacijai, kuri skleidė atsisaukimus, vedė tautišką agitaciją. Apie 1948 m. jis užmezgė ryšius su suaugusiųjų pasipriešinimo sąjūdžiu, ir už tai buvo suimtas ir nuteistas 25 metams. Anot Michailo Chefeco, sovietų kalinio, kuris sutiko su juo alj etape, Gajauskas pasakojo, "Baigęs 5-rių metų bausmę, negalėjau įsiregistruoti Kaune. Be įregistravimo neduoda darbo, o kai neturi darbo – neregistruoti. Tik per stebuklą pavyko ištrūkti iš to žburto rato ir gauti įregistravimo antspaudą. Bet įsidarbinti nespėjau, nes tuo metu pasą paėmė ir antspaudą išbraukė. Tuo metu saugumo 'išminčius' leido man gyventi Kaunė be įregistravimo, o vėliau apkaltino pasų nuostatų pažeidimu".

Tuo metu po ilgosios bausmės, sugrįšęs į Lietuvą pas savo senutę motiną, Balys rinko archyvinę medžiagą apie Lietuvos pasipriešinimo istoriją bei vertė Solenitsyno "Gulag Archipelago". KGB ėl pradėjo jį terorizuoti. Aukščiausias sovietinis teismas Vilniuje 1978.VI.14. nuteisė Gajauską 10 metų griežto režimo lagerio ir 5 metus tremties. Balys yra kalinamas Permės rajone Uralo centro kalnų vakarinėje dalyje, kur žiemą per 6 mėnesius temperatūra nukrinta – 45 laipsnius Celsijaus šalčio. Balio sveikata palaužė sunkios gyvenimo sąlygos lageryje; jo regėjimas labai nusilpo, ir jį kankina aukštas kraujo spaudimas bei silvo opos.

Cheifecas, dabar gyvenantis Izraelyje, toliau prisimena: "... Kodėl saugumas, neturėdamas įkalčių, taip persekiojo Gajauską? ... Pirmiausia, saugumiečiai įtarė, manau, teisingai, kad Gajauskas orga-

nizavo nuolatinę pagalbą lietuviams politiniams kaliniams Mordovijoje ir Urale. Net žydama, pagarsėjusiems savo vieningumu, pagalba lageriuose neateidavo taip tiksliai – visada laiku ir kiekvienam, kaip lietuviams. Daugelis senų lietuvių kalinių buvo sujaudinti, kad jie neužmiršti... Pagalba ateidavo iš visuomeninio politikalių šelpimo fondo, kuriam vadovavo Aleksandras Ginzburgas, bet saugumas įtarė, kad Ginzburgui talkino Gajauskas..."

"Antra", tęsia Cheifecas, "saugumas pyko, kad Balys nedavė parodymų apie kitus asmenis. Manė, kad iškalėjęs 25-rius metus, jis pabūgs ir padės 'nuskindinti' jei ne lietuvius, ne savuosius, tai bent svetimą Ginzburgą. Tačiau Balys niekada nebijojo ir nepataikavo..." Moralinių jo asmenybės potraukį jautė daugelis jo likimo draugų. Ne vienas kalinys yra sakęs, kad Balio dvasia virto moraliniu lietuvių disidentų centru.

1978 liepos 27, nors ir su kliudymais, Baliui buvo leista lageryje susituokti su savo sužadėtine Irena Dumbryte. Jis pasirodė "išieginu kostiumu" – su dryžuotais lagerio rūbais, o Irena atėjo pasipuošusi baltais vestuviniiais rūbais. Neleista sutvirtinti registraciją bažnytinė santuoka. Trumpam pasimatyme prie prižiūrėtojų privalėta kalbėti tik rusų kalba. Nei pasimatymo pradžioje, nei jam pasibaigus, jaunavedžiai negalėjo vienas kitam net rankos paduoti pasisveikinant.

Po didelių fizinių ir moralinių kančių Balys visvien už laisvę kovoja, net lageryje įstodamas į Lietuvos Helsinkio Grupę. Būdamas kaliniu, jis taip pat parašė visą eilę pareiškimų ir straipsnių įvairiais klausimais, pvz. "Taika menama ar tikroji?", ir pan. 1981 m. Rothko fundacija Vakaruose Gajauskui paskyrė premiją už jo ištikimumą tiesos ir laisvės principams.

Balio teta, Bernice Gajauskienė iš Los Angeles, pakartotinai yra davusi prašymus leisti jos sūnėnui emigruoti su žmona Irena ir penkerių metų dukrele Gražina pas ją į JAV-bes. 1984 m., lagerio administracija nelaido Baliui dalyvauti jo mamos laidotuviuose Kaune.

Pogrindžio "Aušra" apie Balį rašo – "Iš barbarų ir kanibalų negalima laukti malonės. Balio Gajausko asmenybė gėdina neveiklumą, smerkia abejingumą Tėvynės likimui, šaukia kovoti".

Organizacijos bei asmenys yra raginamos iki lapkričio 19, Reagano-Gorbačiovo susitikimo proga, rašyti laiškus, prašant Balį Gajauską paleisti ir leisti jam ir jo šeimai emigruoti į JAV-bes. Laiškus siųsti:

Mr. Ronald Reagan, President of the United States, The White House, Washington, DC 20500

Mr. Anatoly Dobrynin, Soviet Ambassador to the US, Embassy of the USSR, 1125 16th Street, NW, Washington DC 20036.

JAV Senatoriams ir Kongresmenams (US Senate, Washington DC 20510, ir, US House of Representatives, Washington DC 20515).

„TIESOS“ KRITIKA

Spalio mėn. 22 d. „Tiesa“ ilgame straipsnyje iškėlė įmonių užkandinių ir valgyklų trūkumus. Laikraštis paminėjo nemažą skaičių Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir kitų miestų įmonių, kurios turi saviems tarnautojams tik labai mažas valgyklėles ir maistas jose prastas.

Daugiausia kenčia transporto darbininkai. Dešimtyje susisiekimo įstaigų, su daugiau kaip 200 tarnautojų kiekvienoje – Druskininkuose, Molėtuose, Raseiniuose, Skuode, Švenčionyse ir kitur visai nėra nei valgyklų, nei užkandinių. Daugelyje didelių įmonių, kaip šatrijos rūbų fabrike, Panemunelio, Jurbarko ir Kelmės linų fabrikuose, Vilniaus Aušros rūbų fabrike, Vilniaus konservų fabrikuose ir net alaus kombinate, ne tik nėra jokių užkandinių ar valgyklų, bet net neužplanuota ką nors šioje srityje padaryti.

„Nejaugi ekonominiai vadovai neužinteresuoti sudaryti žmonėms geresnes sąlygas?“, klausia „Tiesa“.

Laikraštis taip pat pažymi, kad skundžiamasi daržovų trūkumu, ir pastebi: „Mes užauginame pakankamai morkų, burokų ir kopūstų, ir jų trūkumo neturėtų būti. Jei neturime daržovių ant pietų stalo, tai tik dėl apsileidimo...“

FÁBRICA DE GUARDA – CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

K. Baronas

DU SKIRTINGI SUVAŽIAVIMAI

Baden — Viurtembergo krašto Lietuvos vokiečių sąjunga rugsėjo 14 d. Stutgarte — Bad Canstatte atžymėjo savo 30 metų gyvavimo sukaktį. Šioje iškilmeje dalyvavo taip pat Hesseno, Rheinland — Pfalco ir kt. vietovių svečiai, deja, daugiausia žilagalviai..

Kaip mūsų minėjimuose (lietuvišku papročiu.), taip ir Lietuvos vokiečių didelę programos dalį užėmė kalbos ir sveikinimai. Pagrindinį žodį turė didelis lietuvių bičiulis, literatas ir vertėjas lietuviškų veikalų į vokiečių kalbą, evangelikų kun. Alfredas Franckeit. Gimęs Karaliaučiuje, tačiau užaugęs Kaune, lankęs Aušros gimnaziją. Lietuvą jis laiko antra savo tėvyne. Tad ir paskaitoje "Lietuvos vokiečių himnai" kun. A. Franckeit suminėjo, kad Lietuvos evangelikai savo bažnyčiose (lietuviai vadindavo jas vokiškom bažnyčiom) reformacijų šventėse giedodavo "Eine feste Burg ist unser Gott" (Stipri pilis mūsų Dievas).

"Antras himnas, kurį iki šios dienos giedame — sakė toliau prelegentas — ir giedame ne kaip svetimą, bet taip pat kaip mūsų himną kiekvienais metais Vasario 16-sios proga "Lietuva tėvynė mūsų". "Anais laikais — kalbėjo toliau A. Franckeit — buvome aname krašte, tačiau taip pat Lietuvos vaikai. Kalbėjome vokiškai, taigi ir vokiečių tautos vaikai. Mes savo tėviškę, savo tėvynę mylėjome. Mylime ją ir dabar. Todėl nesiliausime giedoję tą himną, iki Lietuvoje jis bus vėl laisvai giedamas" — pasakė prelegentas, padeklamuodamas mūsų himno pirmą pastraipą lietuviškai.

Trečias himnas sukurtas jau po atsisveikinimo su Lietuva. Deja, jis mažai pažįstamas, beveik niekuomet negiedamas. Himno autorius yra Viktoras von Lingen (jau miręs): "Wir lieben die Heimat" — mylime tėvynę, mylime šviesą, mylime laisvę aeribotą.

"Ketvirtas himnas čia, Vokietijoje, yra ne vien tik "Bundesrepublik" himnas. Tačiau maionu būtų, kad jame tilptų taip pat žodžiai, "nuo Maas upės iki Nemuno", kadangi anapus jo mes tikrai esame namuose" — pasakė A. Franckeit. "O dabar, sugrįžę į mūsų protėvių kraštą, atnešę lauktuvių mūsų rytietišką būdą,

truputį su baime, bet iš pilnos širdies giedame — vienybė, teisybė ir laisvė visai tėvynei Vokietijai. Tad ir keturi tėvynės himnai — tai esame mes. Ir liksime tokiais — užbaigė savo kalbą kun. A. Franckeit.

Programą pajvairino Klaipėdoje gimusi lengvo žanro dainininkė Uršulė Forkert (ištekėjusi už vokiečio), padainuodama lietuviškas, vokiškas ir rusiškas dainas.

Malonu buvo keleta valandų praleisti Lietuvos vokiečių tarpe (Jurbarkas, Smalininkai, Kaunas, Kėdainiai ir t.t.). Beveik visi jie puikiai kalba lietuviškai (kiek sunkiau sekėsi gimusiems 1930-35 m.), prisimindami tik gražiais žodžiais Lietuvą. Daugelis ją ir aplankė sakydami, kad Lietuvoje ne tik durys plačiai atviros, bet taip pat ir žmonių širdys. Lietuviškas nuoširdumas, svetingumas ir toliau paliko tie elementai, kuriuos labai ir labai sunku rasti vakaruose.

Nuo Lietuvos vokiečių subuvimo Stutgarte kiek skirtingesnis buvo Klaipėdos vokiečių suvažiavimas Manneime, rengiamas kas antri metai. Mat, pramoningas Mannheimas jau nuo 1915 m. yra Klaipėdos "kūmas" — globėjas. Tuoj po karo jis priėmė apie 200 Klaipėdos vokiečių (daugiausia suvokietintom lietuviškom pavardėm), duodamos suvažiavimams nemokamai patalpas, suteikdamas finansinę paramą. Tiesą, šiemetinis (kaip ir ankstyvesnis vien tik žilagalvių) nestovėjo stipriame vokiškume. Gal tai buvo Bonnos "signalas" visoms vokiečių organizacijoms. Tad ir Klaipėdos vokiečių (jie yra Rytprūsių vokiečių organizacijos padalinys) pirm. H. Preuss pareiškė, kad Klaipėdos prijungimo (Angliederung) prie Vokietijos jie nereikalauja. Konkrečiai tuo klausimu galima bus kalbėti atėjus pasitarimų (Verhandlungen) laikui. Bet jie toliau laikysis išvietintųjų vokiečių chartos.

Pagrindinę kalbą pasakė parlamentaras, vidaus reikalų ministerijos referentas dr. O. Henning, pažymėdamas, kad būsimoje jungtinėje (suvienytoje) Europoje, savo tėviškėse gyventi turės teisę lietuviai, lenkai ir vokiečiai, tad ir iš Rytprūsių išvietintieji vokiečiai negalvoja apie kerštą ar pašalinimą ten gyvenančių lietuvių, lenkų, rusų, kadangi išvietintų vokiečių likimas subrandino juos politiniam gyvenimui. Už nuopelnus

Klaipėdos krašto organizacijai, referentas apdovanojo pirm. H. Preuss ordinu, kurį paskyrė Vokietijos prezidentas.

Manding, nežiūrint gražių ir palyginamai švelnių kalbų sajeje, Rosengarten prieangiai sakė visai ką kitą — Klaipėdos krašto vokiškumą, kuris buvo atvaizduotas leidiniais, gintariniais dirbiniais, nuotraukom, spauda. Visiškai "užmirštas" Lietuvos laikotarpis (Klaipėdos vardas "atsirado" tik dabar), primenant tik, kad "Memel" ir jos kraštas 700 m. buvo Vokietijos dalimi.

Kaip matome, tų pačių Lietuvos vokiečių minėjimai, tačiau labai ir labai skirtingi savo turiniu ir gal net forma. Viename — meilė ir nostalgija buv. gimtajam kraštui, antrame — propaganda, norint parodyti vokiškumą.

O kada, kada Klaipėdos vokiečiai suprass, kad jie yra Saksonijos, Salcburgo atėjūnai, o tikri šeiminkai šio jūros pakraščio yra lietuviai ir gal net Manto Herkaus ainiai.

Taip pat norėčiau dar pridėti, kad pvz. mokyklų geografijos vadovėliuose Klaipėdos kraštas nuo Lietuvos yra atskirtas brūkšneliais, užrašant tik "Memelland". Labai dažnai Litauen užrašas žemėlapiuose yra be "SSR" raidžių.

"Draugas"

NAUJI POGRINDŽIO LEIDINIAI:

"Aušra" Nr. 44/84. 1984 m. rugpiūčio mėnesį pasirodė naujas "Aušros" numeris. Atvirame laiške grupė Lietuvos jaunimo dėkoja Popiežiui Jonui-Pauliui II už jo dėmesį lietuvių tautai, už jo visus apimančią krikščionišką meilę ir išreiškia viltį, kad šv. Tėvas ateityje tikrai aplankys Lietuvą. Straipsnis "Susirūpinkite dorovine tautos kultūra" ragina skaitytojus gilintis į savo tautos ir visos žmonijos istoriją: "Sugebėkime pasinaudoti jos pamokomis. Siekime subręsti į asmenybes, pilnaverčius krikščionis ir lietuvius. Nebūkime gyvenimo srovės nešami šapeliai ar šiukšės. Mūsų tauta ilgisi aukštos dvasinės kultūros inteligentijos ir darbo žmonių. Nuo jų priklauso kultūrinis tautos suklestėjimas, gyvybė ar mirtis. Straipsnis "saugumo nusikaltimai nesibaigia", remiantis "Aušros" archyvo duomenimis, pateikia eilės metų saugumo persekiojimų su totalitariniam režimui nepatikimais žmonėmis būdus bei priemones.

"Aušra" Nr. 45/85. Leidinyje sprendžiamos tautos atsparumo, jos išlikimo, netekus politinės nepriklausomybės, klausimai. "Kiekvieno lietuvių pareiga pajutusi atsakomybę už savo tautos likimą, suprasti istorijos keliamus reikalavimus ir gyvenamojo momento reikalus", — rašoma įvadiname straipsnyje. "Aušra" susirūpinusi politinių kalinių — tarp jų: Liudo DAMBRAUSKO, Jono SIMOKAIČIO, Antano TERLECKO, — likimu. Leidinyje spausdinama Tarybų Sąjungos demokratinio judėjimo programa.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

CURSO AUDIOVISUAL

DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Pura maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

ATEITININKŲ ŽODIS

Išleidžiam vėl "Ateitininkų Žodį", šį kartą pavėluotai. Kaip matyti iš kai kurių rašinių, numeris turėjo išeiti prieš Kalėdas, bet dėl techniškų kliūčių tai neįvyko. Kad jaunimo darbas nenuėitų niekais, spausdiname dabar.

Paskutinis praėjusių metų ateitininkų susirinkimas įvyko lapkričio 24 dieną V. Zelinos klebonijoje. Po Švento Rašto skaitymo ir minčių pasikeitimo, kalbėjome, kuo galėtume prisidėti, kad Nilzos Guzikauskaitės ir Herkulio Cegliausko vestuvės, kurios bus gruodžio 15 dieną Lituanikoje, būtų kuo labiau lietuviškos. Buvo aptarta, kuriuos lietuviškus papročius mes galėtume išlaikyti.

REIKIA PRISIDĖTI

Norėčiau visiems, ypač jaunimui, priminti, kad šie metai yra "Jaunimo Metai" (rašyta pernai). Todėl norėčiau kviešti jaunimą daugiau prisidėti prie lietuviškų darbų. Reikia daugiau dalyvauti lietuviškoje kolonijoje, taip pat dalyvauti lietuviškoje Mišiose.

Visa lietuvių kolonija turėtų melstis už lietuvišką jaunimą, kad jis nugalėjęs visus sunkumus liktų gyvas ir artimas mums.

Lucija Banytė

METAMS BAIGIANTIS

Dabar, kai dar vieni metai baigėsi, mums reikia pagalvoti, ką nuveikėme lietuviškoje veikloje. Ką turėtume padaryti sekančiais metais? Dalyvausime daugiau negu iki šiol? Mes turime būti tikri, kad jei nedalyvausime, mūsų idealai bus užmiršti. Turėsime daugiau dirbti lietuviškoje kolonijoje.

E. Umaras

KALĖDOMS ARTĖJANT

Kalėdos artėja. Visas miestas sujudęs. Kalėdiniai papuošalai, muzika ir kiti parengimai.

Brazilijoje yra daugelio įvairių kultūrų įtakos. Tai ir papročiai labai įvairūs. Net atskirose apylinkėse jie skirtingi. Ir lietuviški kalėdiniai ir prieškalėdiniai

papročiai buvo paliesti kaimyninių kraštų įtakos. Yra įtakų net iš prieškrikščioniškosios epokos. Kada pav. pagarba gamtai buvo labai stipri.

Nežiūrint tų visų įtakų krikščioniška mintis vyrauja (šiandien gal kiek susilpnėjusi).

Šitos tradicijos mus liečia ir stipriai liečia. Ir nuotaika nesuprantama ir neišaiškinama mus supa. Ir tai yra Kalėdų mistika.

Stasiukas Žūtautas

JAUNIME,

Darykime vis ką galime, kad Lietuva būtų laisva. Mes daug dalykų galime daryti. Visi tie dalykai gali būti svarbūs. Bet už vis labiausiai turime rūpintis tais, kurie prisidėtų prie Lietuvos išlaisvinimo. Melskimės.

Gyvenkime Kristui ir Lietuvai.

Claricé Bacevičiūtė

LIETUVIŠKOS KŪČIOS

Mes lietuviai Kalėdų išvakarėse švenčiame Kūčias. Tai yra vienas iš gražiausių lietuviškų papročių. Kūčių vakarą padengiam stalą balta staltiese ir paruošiam dvyliką Kūčių valgių. Valgiai yra įvairūs, bet visi pasninko valgiai — per Kūčias nevalgom mėsos.

Kūčių vakaras yra Kristaus Gimimo ir Šeimos šventė. Kūčių vakare laužome plotkeį, kur simbolizuoja eukaristinę duoną, kuri yra pats Kristus. Kūčių vakariene pradėdame maldą, kurią kaiba vyriausias šeimos žmogus. Paskui yra skaitoma Kristaus Gimimo Evangelija. Man labai maionu su sava šeima švęsti Kūčių vakarą. (Kiti šio papročio neturi ir iškilmingą stalą rengia naktį po dvylikos).

Šis paprotis mus jungia su Tėvyne Lietuva. Kai meldžiamės, prisimename tuos, kurie yra dėl religijos ir dėl religinių papročių persekiojami.

Tejungia Kūčios šeimas, Lietuvą ir visus žmones religiniu jausmu su gimusiu Kristumi.

Ona Paulė Tatarūnaitė

LIETUVIŠKOS NILZOS IR HERKULIO VESTUVĖS LITUANIKOJE

Gruodžio 15 dieną išaušo puiki (nors iš vakaro smarkiai palijo) diena. Į vestuves sugužėjo maždaug trys šimtai svečių ir keli desėtkai žiūrovų. Pagal lietuvišką paprotį jaunieji tėvų palaiminti gražiai papuoštame vestuvių vežime atvažiuo į bažnyčią. (Kėlionė nebuvo, visai be nuotykių. Žirgas pamatęs tiek daug žmonių atsisakė eiti į priekį ir keičioliku paskutinių kėlionės metrų reikėjo pabaigti pėsčiomis). Priebažnytyje jaunieji perėjo juostų stogą, kurias laikė pabroliai ir pamergės apsirengę lietuviškais rūbais. Juostas paskolino ponija Vinkšnaitienė, kur ir šiaip buvo "spiritus movens" lietuviškų papročių. Bažnyčioje šv. Mišias atlaikė ir jaunuosius palaimino kun. J. Šeškevičius. Apeigoms pasibaigus buvo sugiedotas ateitininkų himnas. Svečiams einant į vaišes, jie buvo sulaukyti — vestuvininkų dainininkų, prie pastatytų vartų ir turėjo išsipirkti praėjimą.

Vaišės vyko svečių namuose. Robertas Saldys visiems paskaitė kvieslio kalbą. Visi valgė gėrė ir vaišingus šeimininkus gyrė. Prie šventės nuotaikos taip pat prisidėjo visus supanti graži gamta.

Piaunant pyragą buvo sugiedota jauniesiems "Ilgiausių metų". Ateitininkai įteikė dovanas jauniesiems. Jaunasis buvo perjuostas iš Lietuvos atvežtu rankšluosčiu.

Jaunimui lietuviškos vestuvės buvo naujiena. Bet ne vienas ir vyresniųjų sukosi tokių vestuvių niekad nematęs.

SUTVIRTINIMO SAKRAMENTAS

Maža grupė lietuvių ruošiasi sutvirtinimo sakramentui. Jie bus sutvirtinti V. Zelinos lietuviškoje bažnyčioje vyskupo Dom Luciano. Per visus metus kas mėnesį jie turėjo susirinkimus, kuriuose išmoko daug dalykų apie Kristų, Bažnyčią, sakramentus ir daugelį kitų religinių minčių girdėjo. Visi skaitė Evangeliją, apie ją kalbėjo ir rašė. Paskutinis susirinkimas buvo pasiruošimas šv. Mišioms ir giedojimo repeticija. Prie sutvirtinimo dieną visi turėjo susitelkimo popietę.

Audris Paulius Tatarūnas

Dra. HELGA HERING

MÉDICA — GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

Rua Quartim Barbosa, 6 — B. do Limão
Fone: 265-7590

De 2a a 6a. das 8 às 12 hs. e das 14 às 18 hs.

KALBAMA LIETUVIŠKAI

A. Sliesoraitis
G. Bačelis

AUTO POSTO N. S. DAS
GRAÇAS LTDA.

Rua Chavantes, 211
Pari — Tel. 93-6294

A. Sliesoraitis
G. Bačelis

AUTO POSTO
ITAPEMA LTDA.

Est. Velha Rio-SP. Km.84
Jacareí — Tel. 51-4963

PASIKALBĖJIMAS SU LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIOJE PIRMININKU ALEKSANDRU BUMBLIU

Man, kaip "Mūsų Lietuvos" bendradarbiui, parūpo pasikalbėti su Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirmininku, Aleksandru Bumbliu, įvairiais tos organizacijos aktualiais klausimais.

Šiuo metu ši organizacija vaidina mūsų kolonijoje svarbiausią pagrindinę veiklą. Gerbiamasis pirmininkas mielai sutiko suteikti tokį pasikalbėjimą, kurį čia pateikiu:

— Pone pirmininke, kiek dabartiniu metu Lietuvių Sąjunga Brazilijoje turi narių?

— Šiuo metu Lietuvių Sąjunga Brazilijoje turi iš viso 205 narius. Čia dar noriu pridėti, kad paskutiniu metu į mūsų organizaciją įstojo nemažas skaičius lietuviško jaunimo.

— Kokį nario mokesį organizacija ima iš savo narių?

— Pagal organizacijos paskutinį nutarimą imamas visai mažas nario mokesis, būtent du tūkstančiai kruzeirų į mėnesį, arba 24.000 kruzeirų į metus.

— Nario mokesis yra vienas iš mažiausių mūsų organizacijos Brazilijoje gaunamų pajamų.

— Kokias kitas pajamas L.S-ga Brazilijoje dar gauna?

— Kaip žinote, Lietuvių S-ga Brazilijoje yra teisėta savininkė ir valdo buvusį lietuvių turtą, kuris buvo įgytas dar preškariniais laikais, sudarantis buvusias mokyklas, būtent: Vytauto Didžiojo mokyklą Vila Belos rajone, Dr. Jono Basanavičiaus mokyklą Vila Anastazijos rajone ir Dr. V. Kudirkos vardo mokyklą Moko rajone, kur dabar randasi centralinė Lietuvių Sąjungos Brazilijoje būstinė.

Šiuo metu Liet. S-ga Brazilijoje gauna šitokias pajamas: Dr. J. Basanavičiaus vardo rūmai yra išnomuoti ir gauna nuomos vieną milijoną ir šimtą tūkstančių į mėnesį, Vytauto Didžiojo rūmai Vila Belos rajone gauna vieną milijoną ir šim-

tą penkiasdešimt nuomos.

Daugiausia pajamų Lietuvių Sąjunga gauna iš savo centralinių patalpų Moko rajone. Šiuo metu Sąjunga nustatė 1.200.000 kruzeirų išnuomavimui vestuvėms su nuolaida 10% — nariams 20%. Čia S-ga gauna daugiausia pajamų, bet taip pat turi labai daug išlaidų su visokiais mokesčiais miesto valdybai, sargo išlaikymui, įvairiems kitokiems reikalams.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje turi daug dėmesio kreipti į visų patalpų išlaikymą ir priežiūrą. Tam tikslui organizacija turi pagrindinį kapitalą, kurį tvarko pagal galimybes visiems remontams ir t.t. Neseniai organizacija išleido virš 4 milijonų kruzeirų Mokoje esantiems rūmams, kur buvo pakeisti visi elektros laidai.

Organizacija to turto išlaikymui ir priežiūrai turi daug rūpesčių. Taip, kad organizacijos valdyba, kuri renkama kas du metus, su mažais protarpiais, pėsčia beveik kiekvieną savaitę, svarstydama organizacijos reikalus. Liet. S-gos Brazilijoje valdyba negauna jokio atlyginimo ir dirba organizacijos labui iš pasišventimo lietuviškai veiklai.

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje remia visokius reikalus, kaip spaudą, kur "Mūsų Lietuvai" duoda 200 tūkstančių kruzeirų į mėnesį paramos.

Organizacija taip pat stipriai prisidėjo prie Laisvės Paminklo, kur paaukojo 100 kv. metrų grindinio. Be kitų smulkesnių prisidėjimų Liet. Sąjunga Brazilijoje palaiko kitus kultūrinės veiklos šaltinius.

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje sudaryta komisija paruošė naujus įstatus, kurių projektas pagrindinai priimtas ir bus pateiktas visuotinam susirinkimui dar šių metų pradžioje.

Lietuvių S-gos Brazilijoje buvęs vice-pirmininkas ir dabartinis Revizijos Komisijos pirmininkas Norbertas Stasiulionis yra iškėlęs sumanymą, kad visi buvusieji organizacijos nariai, kurie dėl vienkovių ar kitokių priežasčių pasitraukė iš organizacijos, ar buvo pašalinti — bū-

ty priimti atgal į Sąjungą — jokių kliūčių. Tam sumanymui pritaria visa valdyba ir dar šių metų pradžioje šis reikalas bus svarstomas ir greičiausiai bus priimtas.

Dar šių metų pradžioje numatoma sušaukti visuotinas Lietuvių S-gos Brazilijoje narių susirinkimas, kuriame bus apsvarstyti visi S-gos veiklos reikalai su visomis smulkmenomis.

Baigiant šį pasikalbėjimą norėčiau dar paklausti, kokie asmenys sudaro dabartinę Lietuvių S-gos Brazilijoje valdybą ir Rev. Komisiją?

— Lietuvių S-gos Brazilijoje valdybą sudaro kolonijoje gerai pažįstami asmenys, kaip pavyzdžiui pirmininkas Aleksandras Bumblis — esu aš, vice-pirmininkas yra Jonas Valavičius, išdininkė ponina Albina Ambrozevičienė, 1as. sekretorius — Algimantas Saldys, antras sekretorius Bronius Šukevičius, bibliotekarija Francisca Garškienė, Turto Globėjas Vytautas Tumas, Revizijos komisiją sudaro šie asmenys: Norbertas Stasiulionis, Jonas Bratkauskis ir J. Aradzenka.

Baigdamas pasikalbėjimą noriu dar pridurti, kad nuo šio mėnesio pradžios reikalinga patenkinti prefeitūros ir ugniagesių (Corpo de Bombeiros) reikalavimas, kuris siekia 15 milijonų kruzeirų.

Stasys Vancevičius

LAISVĖS PAMINKLO PASTATYMO UŽBAIGA

Dalyvavome ir matėme, o kurie nematė, tai skaitė "Mūsų Lietuvoje", platų aprašymą apie apeigas LAISVĖS PAMINKLO KOPIJOS pastatymo užbaigimą, kitaip sakant, įvykdyta antroji dalis to paminklo pastatymo.

Išskiriant keletą senesniųjų gyvenančių lietuvių, jaunimas ir visi kiti, dalyvavusieji ir nedalyvavusieji, domaujasi nors trumpa informacija apie to paminklo originalo pastatymą ar kokiose aplinkybėse buvo pastatytas tas Laisvės paminklas laisvoje Tėvynėje Lietuvoje.

Yra žinoma, jog iki pirmojo Didžiojo Karo Lietuva buvo pavergta Caristinės Rusijos. O pradžioje pirmo karo buvo vokiečių okupuota.

Lietuva vargo Rusijos Carų vergijoje 123 metus ir, nežiūrint į legalinius persekiojimus, ir tikroje to žodžio prasmėje vergiją, Lietuvių Tauta iš ko gyva ir vieninga. Visa tauta visuomet tikėjosi ir laukė progos išsivaduoti iš tos vergijos. Ir štai, pirmajam karui besibaigiant, bet tebesant žiaurioje vokiečių okupacijoje, Lietuvos sostinėje Vilniuje buvo paskelbta LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ. Tai buvo iškilmingas ir drąsus mūsų didžiųjų patriotų žygis, kur s nepaprastu greitumu pasiekė visą Tautą, o ypač pa-

AR JAU TURITE ĮSIGIJĘ ŠIAS JUOSTELES?

L.K.BENDRUOMENĖS CHORO KONCERTAS 1980

DAUG DAUG DAINELIŲ

Gražiausios ir populiariausios lietuviškos dainos

RAUDONA ROŽĖ — Senų ir naujų dainų rinkinys

GEGUŽINĖ — Tradicinės subatvakario dainos ir šokiai

ŽAVINGOS NAKTYS — Visų mėgiama šokių muzika

GERIAUSIA DOVANA KIEKVIENA PROGA

Rua Juatindiba 28 — Pque da Moóca — Fone 273-0338

triotinio jaunimo širdis.

Buvo reikalingos ginkluotos jėgos, tai paskelbtai laisvei apginti nuo įvairiausių priešų, kurie visi stengėsi vėlei pavergti mūsų Tėvyne.

Iš visų pusių Lietuva buvo apsupta. Iš vienos, vokiečių armijos likučiai, iš kitos vietinių bolševikų gaujos, padedamos siunčiamos bolševikų kariuomenės iš Maskvos, ir mūsų senieji priešai lenkai, vadovaujami generolo Želigovskio su savo legionais, iš pasalų puldami, jau buvo užėmę ir mūsų sostinę Vilnių.

Vienintelė išeitis apginti išaušusiai laisvei tai žaibo greitumu suorganizuoti savanorių kūrėjų būrius, pasiryžusius ginti Tėvynės laisvę ir jos gerovę, net aukojant savo gyvybę.

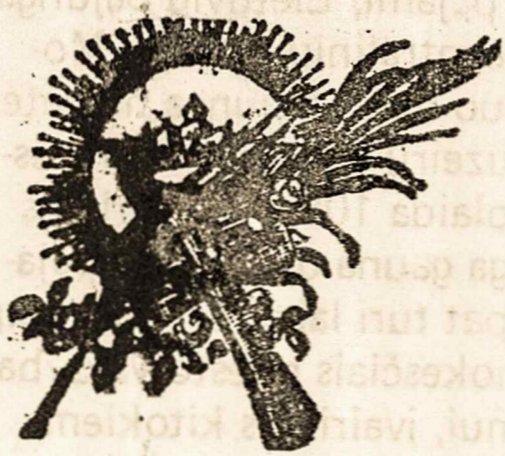
Tame patriotiniame judėjime teko ir man aktyviai dalyvauti įvairiuose frontuose, prieš įvairius tuometinius priešus.

Po didelių vargų ir kentėjimų, visi priešai buvo išvyti iš Tėvynės žemės. Ir mes iš gilumos širdies atsidusę galėjome pasididžiuoti, kad vergijos pančiai tapo sutriuškinti ir iškovota Tėvynės Laisvė. Tam nepaprastai didingam įvykiui atžymėti, dėkinga visa Tauta 1928 metais pastatė laikinoje sostinėje Kaune, iškiliausioje vietoje, Karo Muziejaus sodelyje, grėta nežinomojo kario paminklo, LAISVĖS PAMINKLĄ. Naujai pastatytas Paminklas aiškiai vaizdavo iškovotą laisvę, sutraukiant vergijos pančius.

Tai buvo didžiausias džiaugsmas visos Tautos, o savanoriai kūrėjai buvo pagerbti įvairiausiais būdais, sulig savo nuopelnų. Aš buvau apdovanotas Gedimino Ordeno "UŽ YPATINGUS TĖVYNEI NUOPELNUŠ" (taip skambėjo apdovanojimo aktas, pasirašytas Valstybės Prezidento).

Gruodžio mėn. 14 d. dalyvaujant kopijos Laisvės Paminklo pastatymo užbaigimui, skaudžiai teko pergyventi mintį, kad Tėvynė vėl pavergta ir tas brangiausias Laisvės Paminklas, aplaistytas savanorių kūrėjų krauju ir kruvinu prakaitu, vargais ir begaliniais kentėjimais, vėlei bolševikinių vandalų tapo žiauriai išniekinta ir sunaikinta.

Laisvės Paminklo kopijos pastatymas Brazilijoje, São Paulo mieste, yra begaliniai reikšmingas, įrodantis, kad kaip pavergtoje Tėvynėje, taip ir laisvame pasaulyje, jaunų ir senų, daugumoje jau čia gimusių, širdyse, tebeliepsnoja pavergtos Tėvynės meilė. Todėl bendro-

Šių metų sausio 13 dieną, atsisveikinus su šiuo žemiškuoju Pasauliu. Švento Juozapo Vyrų Brolijos vice-pirmininkui

JURGIUI MATELIONIUI,

reiškiame gilią užuojaują jojo dukrai Brunai, sūnui Juozui ir jų šeimoms bei visoms giminėms.

Šv. Juozapo Vyrų Brolija

mis pastangomis pastatyta kopija Laisvės Paminklo bylos ir toliau visiems lietuviams apie laisvės troškimą, čia ir visame laisvame pasaulyje.

Labai skaudūs praeitės prisiminimai. Bet aš jaučiuosi laimingas, kad mūsų visų savanorių kūrėjų idealas tebėra širdyse — kaip tolimoje, pavergtoje Lietuvoje, taip ir laisvoje mūsų antroje Tėvynėje, Brazilijoje.

Aš, kaip savanoris kūrėjas ir vyresnis laipsnyje, esu nuoširdžiai dėkingas visiems, kurie bet koku būdu — darbu ir ypač lėšomis — prisidėjo prie šio paminklo pastatymo.

Mano linkėjimai, kad šis paminklas būtų visų gerbiamas ir joku būdu neliečiamas, ir kad išsilaikytų ilgiausius metus mūsų kenčiančios, bet visuomet gyvos Tėvynės Lietuvos prisiminimas.

Šis užbaigtas darbas dar kartą parodė, kaip visiems dirbant kartu ir vieningai, galima įvykdyti ir didelius užsimojimus.

Kapit. J. Čiuvinškas

LIETUVIŠKOS VESTUVĖS LITUANIKOJ

Aš pirmą kartą mačiau lietuviškas vestuves. Ar tikrai kaimuose Lietuvoje ar ir miestuose tokia tradicija aš nežinau, nes arklys pakinkytas vežė jaunuosius, Nilzą Guzikauskaitę ir Hécules Cilikauską, gražiai išpuoštoj karietoje. Pamerėgės ir pabroliai lietuviškais rūbais apsirengę ir visi palydovai ėjo iš paskos. Prieš išeinant iš namų į bažnyčią jaunoji atsiklaupusi prieš tėvus jiems padėkojo už visą jai gerą padarytą ir prašydama tėvų palaimos atsisveikino juos bučiuodama, o muzika grojo tokią gaudiną širdį dainą.

Prieš įeinant į Litanikos koplyčią jaunimas tautiniais rūbais apsirengęs sudarė dvi eiles iškeldami lietuviškas juostas po kuriomis ėjo jaunavedžiai.

Po Mišių ir Sutuoktvių Sakramento tas pat išsiriaviavimas ir ceremonija išėjimui.

Po religinės apeigos visi nužygiavo, Litanikos svečių namą kur buvo lietuviškos vestuvės. Bet ne taip lengva buvo įeiti. Reikėjo išpirkti įėjimą saldaine arba įmesti kokį "kruzeirą" į kepurę, kol tuo tarpu svečiai prie vartų stovėdami dainavo dainą:

"Mes savo svetelių senai laukiame"

Buvo ir kvieslys kuris pasakojo apie karalaitį jo turtus ir gėrybes ir kaip jis ieškojo jaunos karalaitės.

Nekalbėsiu apie tuos visus skanius valgius kuriuos dėdė Juozas su savo geros valios šeiminkėmis pagamino. Buvo visko valgyti ir gerti kiek. Tas jaunųjų tėvams nemažai kainavo.

Tokios lietuviškos vestuvės išėjo dėka klebono kun. Juozo Šeškevičiaus rūpesčiu, kuris norėjo atgaivinti prisiminimus vieniems, supažindinti su lietuviška tradicija kitus, nes buvo ir brazilų ir jaunimo ir tokių kaip aš, kuri pirmą kartą mačiau lietuviškas vestuves. Ponia Magdalena Vinkšnaitienė priruošė jaunąją ir jaunimą nes tie papročiai jai yra savi. Žinoma, ne visus papročius čia buvo galima pravesti nes kitos mūsų sąlygos.

Lietuviška muzika grojo ir svečių nuotaika buvo geriausia. Net brazilai stebėjo ir atsisveikindami dėkojo už jiems suteiktą pasilinksminimą ir taip gražų vaizdą.

Dar vieną dalyką pastebėjau, kad Lietuvos arkliai yra pripratę vežti jaunuosius į bažnyčią, o brazilų ne. Taip atsitiko kad sustojo arklys neprivežęs iki koplyčios vartų ir joku būdu iš vietos nebušėjo; nei žingsnio į priekį, nei atgal. Jaunieji turėjo išlipti iš vežimo ir nueiti pėsti iki koplyčios. Tas tikrai sukėlė gerą humorą visiems.

Angela Joteikaitė

ADVOCACIA

ADMINISTRAÇÃO DE CONDOMINIOS

AFFONSO ALIONIS

OAB S/P 43890

Advogado - Contador

Av. Prestes Maia, 241 - 7º and. cj. 709

CEP 01031 - Centro - São Paulo

Telefones: 228-7088 escrit.

918-2196 resid.

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL - Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

FONE: 449-4379

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

Av. Novo Horizonte, 213 - Conj. 2 - Vila Sacadura Cabral - S. André

MŪSŲ ŽINIOS

Halina Mošinskienė

"ALMA MATER" REZULTATAI

Šiais 1985 m. turėjome Pontificia Universidade Católica de São Paulo vadinamą PUC įsirašiusių 15 studentų lietuvių kalbos kursui, kurį pradedančių ("Lituanos 1") buvo įsirašę 7 asmenys, antrajai grupei ("Lituanos 2") 8 studentai. Lietuvių pradėdamųjų kursų dėstė inž. Alf. D. Petraitis, kurį papildė savo pamokose p. Janina Valavičienė. Antrąjį kursą liet. kalbos – gramatikos – morfologijos dėstė Janina Valavičienė ir Lietuvių kultūros išsivystymą bei dabartinę padėtį Lietuvoje Henrikas Valavičius.

Visos pamokos buvo pravedamos portugalų kalba. Mokytojai su mokiniais tešnekėjo portugalų kalba.

Egzaminų rezultatai? – Visi mokėjo atsakyti į lietuviškus klausimus teigiamai. Puiku. Garbė mokytojams ir mokiniams. Tik vieno gaila, kad gatvėje sutikus buvusį mokinį ir prakalbinus lietuviškai, jis pasimetęs atsako portugalų kalba.

Kas absolūtiškai priešinga tiems, kurie ypač lietuvių kursą

Lietuvoje, Vasario 16-tosios gimnazijoje. Aišku, ten buvo kasdieninės pamokos.

O kur jos yra mummyse? – Tik šeimoje. Mes galime steigti "šeštadienines mokyklas, mes galime dainuoti nesuprasdami dainos žodžių, mes galime mokyti Baden Powel įkurtus skautus labai padorių ir humaniškų principų portugalų kalba. Nes mes auklėtojai, mokytojai ir profesoriai patys jau atitolome nuo lietuvių kalbos – "ant greitųjų" daug lengviau pasakyti mažiukai portugalų kalba. Daug lengviau išaiškinti daiktavardžių, būdvardžių, įvardžių vartojimą aiškinant, kad portugalų kalboje bus taip ir kitaip. Klaidingas metodas.

Mokykitės iš žydų hebrajų kalbos. Iš arabų. Pagaliau iš pavergėjų rusų.

Ne, mummyse, kaip senų bajorų laikais visi turėjo Lietuvoje lenkiškai kalbėti, o tik pavieniai "Aušros" žiburiai atskleidė lietuvių kalbą.

Pagaliau sakykite atvirai, kam tos pastangos? – Nutautintų šeimų vaikų įnoriams – kaprizui? – Ar parapijų naudai?

Težinau vienintelį nenuilstantį Henrique Alves, kuris portugalų kalba kelia Brazilijos nutautėjusius iš miego, kad susidomėtų savo tautos turtais. O kur visi kiti? Kunigai, bendruomenės nariai, Sąjunga? ...

O taip. Pastatėme Laisvės paminklą. Kam? Kad pridengtume savo, imigrantų, genocidą prieš tvirtą lietuvių patriotizmą pavergtoje Lietuvoje. Paminklas – simbolis laisvos Lietuvos.

O kur yra lietuviai – jaunoji karta, norinti pažinti Lietuvą? Vienėms pamokos ne tą dieną tinka, kitiems per toli jas pasiekti ir t.t. ir t.t.

Išsiraitymui ir išsisukinėjimui Brazilijoje įprasta, bet niekas neįtikins manęs, kad lietuvių kalbai pasimokyti, nėra laiko, kai įduotas į rankas galimybes savo pačių lepšišku užslopiname. Tauta gyva ten, kur yra gyva jos kalba.

Taip buvo nuo Mindaugo laikų, didžiųjų valdovų laikų, Unijos su Lenkija laikų, baudžiavos laikais iki Nepriklausomybės atgavimo.

Šiandieną – vergijoje rusų imperijos vad. sovietais, Lietuva, tokia mažytė, bet gyva. O Brazilijoje? – Patys lietuviai ar ja domisi? Ir kaip gali domėtis, jei visi tik portugalų kalba savo tarpe šneka? Juk mes patys žudome savo tautą. Kaip įtikinti? – Palieku kiekvieno sąžinei.

Dar keletas vaizdų iš LAISVĖS PAMINKLO atidarymo V. Zelinoj. Viršuj kun. Petras Rukšys, ML-vos redaktorius, įteikia S. Paulo burmistrui dr. Mario Covas lietuviškų kalėdinių papročių knygutę: FELIZ ETERNO NATAL. Apačioj garso technikas Alfonsas Kublickas su dr. Mario Covas.

MŪSŲ JAUNIEJI SPORTININKAI

"A Gazeta Esportiva" (6.1.1986) pristato jaunių sportines varžybas, kurias praveda "Radio Jovem Pan". Ten, plaukimo varžybose, pirmą vietą užsipelnė savo kategorijoje 14 metų Jorge Garsko Martins Pinheiro. O kiek anksčiau (A Gazeta Esportiva – 11.XI.1985) "Projeto Nadar" baigminėse varžybose Araraquaroj laimėjo išėjo Daniela Martins Pinheiro, 10 metų. Abu yra p. Pranciškos ir kpt. Jorge Garškų vaikaičiai.

Sveikinimai jauniems sportininkams. Tekelia įr-jie garbingos ir narsios lietuvių tautos vardą.

SKAUTŲ STOVYKLA

Nuo sausio 18 iki 25 Lituanikoj vyks jau įprasta Palangos skautų stovykla. Visos vietos jau užimtose.

SVEČIAI IŠ VENEZUELOS

Kalėdų laikotarpiui pas pp. Saldžius atvyko pasisvečiuoti Arar ir Sandra Saldytė Mažeikos. Aplankė ne tik įdomias Brazilijos vietas, bet ir turėjo progos susitikti bei pasitarti su įvairiais lietuviškų organizacijų veikėjais. Apsilankė ir šv. Kazimiero parapijoje bei ML redakcijoje. Aras Mažeika yra energingas Venezuelos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas. Grįžo atgal į Venezuelą sausio 10 dieną.

NAUJAS TEISĖJAS

Brazilijos Teisingumo Ministerija – Ministério Público viešu dekretu 23.12.85 paskyrė advokatą dr. Paulo de Carvalho Kalinauską tribunolo teisėju – 3º Promotor de Justiça Substituto da 34a. Circunscrição Judiciária de Piracicaba. (Tačiau jis, paties Procurador General de Justiça pageidavimu, dirbs São Paulo Tribunole). Dr. Paulius Kalinauskas, pirmą kartą įėjęs į konkursą, nukonkuravo kelis tūkstančius konkurentų – ir atsivėrė vartus į ministeriją. Sveikiname.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS – FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas	Cr. 1.000.000
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cr. 5.000.000
3. Šv. Kazimiero p-ja T. Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cr. 1.000.000
4. Kun. Dr. J. Prunskis MŪSŲ LIETUVAI	Cr. 2.240.000
5. Jadvyga Grigienė (USA) Marytės Bumblienės atminčiai	Cr. 57.000
6. S. Paulo "Palangos" skautai	Cr. 200.000
7. Aig. Baužys a.a. Juozo Baužio atminčiai	Cr. 2.000.000

PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
Į RAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA

Shopperia Alexchopp

CHOPP – PIZZA – FRIOS
MÚSICA AO VIVO

RESERVADO PARA FESTAS

Rua Solon, 1062 - Tel. 223-2333 - Bom Retiro

MŪSŲ ŽINIOS

MIRĖ JURGIS MATELIONIS

Praeitą pirmadienį, sausio 13 dieną, Jurgio Matelionio sveikatos stoviui pa-
blogėjus, buvo nuvežtas į São Camilo
ligoninę Lapoj, kur netrukus pasimirė.
Nekrologas bus kitam ML numeryje.
7-tos dienos mišios bus V. Zelinoj sekan-
tį sekmadienį, sausio 19 dieną, 11 val.
ryte.

AUKSINIO BAŽNYČIOS JUBILIEJAUS IR VYSKUPŲ VIZITO PROGRAMA

Vasario 14 dieną 22 val. Vyskupo su-
tikimas Guarulhos Aeroporte. (Skridis
Varig 873). Visi kviečiami nuvažiuoti
Vyskupą pasitikti.

Vasario 15 dieną 18 val. Vyskupo susi-
tikimas su lietuviais ir pokalbis S. Miguel
kolegijos koplyčioje. Po to švento Kazi-
miero Paveikslo pašventinimas V. Zeli-
nos Bažnyčioje. (Visi kviečiami dalyvau-
ti).

Vasario 16 iš ryto susitikimo tęsinys.

Po pietų Vasario 16-tosios ir Bažny-
čios Jubiliejaus minėjimas:

15 val. iškilmingos pamaldos Vila Ze-
linos bažnyčioje.

Po pamaldų Minėjimas Seselių Pran-
ciškiečių salėje. Vakare ateitininkų susi-
rinkimas.

Vasario 18 Vyskupo susitikimas su
B. Lietuvių Sąjunga.

Vasario 21, 22 ir 23 Lituanikoje Re-
kolekcijos ir Lietuvių Katalikų konfe-
rencija su vyskupu. Norintieji dalyvauti
įsirašo iš anksto.

Vasario 23, 12 val. Šventos Mišios —
Arkyvo Pašventinimas ir Pietūs Litua-
nikoje. (Neturintiems savo susisiekimo
priemonės bus autobusas. Norintieji
dalyvauti pietuose, prašomi pakvieti-
mus įsigyti iš anksto).

Vasario 24 ir 25 Vyskupo susitiki-
mas su Petuibės lietuviais.

Vasario 26, 27, 28 Vyskupo susiti-
kimas su Rio de Janeiro lietuviais.

Kovo 1 dieną 19 val. Iškilminga Ju-
biliejinė vakarienė — vyskupo išleistu-
vės.

Kovo 2 dieną — Švento Kazimiero
šventė Mokoje.

Sio ML numerio
GARBĖS LEIDĖJAS

KAZIMIERAS RIMKEVICIUS

Mielam Mūsų Lietuvos skaitytojui bei rėmėjui širdingai dėkojame
ir linkime geriausios sėkmės

Administracija

ALIANÇA LITUANA BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL

Cumprindo as determinações legais dos seus estatutos,
Artigos 29º e 33º, convocam os seus sócios para Assemblé-
ia Geral Ordinária, a realizar-se no dia 19 de Janeiro de
1986, às 18 horas, em sua sede social à Rua Lituânia, 67 -
São Paulo - Moóca, a fim de deliberarem a seguinte Ordem
do Dia:

- Abertura e leitura da Ata anterior;
- Relatório da Diretoria;
- Apresentação do balancete anual;
- Relatório da Comissão Revisora e seus pareceres;
- Vários assuntos de interesse da Aliança.

Não havendo número legal para a reunião em primeira
convocação, ficam os srs. associados convocados desde já
para se reunirem em segunda convocação às 18:30 horas,
no mesmo dia e local e será considerada a reunião
com qualquer número de sócios presentes.

São Paulo, 02 de Janeiro de 1986

Algimantas Saldys
Secretário

Alexandre Bumblis
Presidente

Kovo 4 dieną vyskupo išlydėjimas
Montevideo.

Skridis Pluma nr. 502 16 val.30 min

JUBILIEJINIS KERMOŠIUS

Vasario 1 ir 2 dienomis.

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS VILA ZELINOJE

Be propagandos ir skelbimo buvo
parduota 259 pakvietimai. Daugiau bū-
tų buvę sunku patalpinti į salę. Nuotai-
ka buvo gera. Svečiai liko patenkinti

tiesk vaišėmis tiek muzika. Sutikimo li-
kutis Cr.10.195.554. Sutikimo paiseki-
mas patvirtina lietuvišką patarę:
"Gera prekė, pati save giria".

NAUJA PEDAGOGĖ

Arletė Godliauskaitė, Vlado ir Onos
Godliauskų duktė, užbaigė pedagogikos
studijas "Faculdades Campos Salles"
institucijoje. Prieš dvejus metus baigė ir
anglų kalbos kursą. Dabar mokytojauja
S. João Gualberto mokykloje. Laukia bū-
ti pakviesta į valdžios mokyklą.

Naujajai lietuvių tėvų pedagogai ge-
riausi linkėjimai.

PRANEŠIMAS

Pranešu visiems Švento Juozapo Vy-
rų Brolijos nariams, kad šiais 1986 met.
sausio mėn. 19 dieną, tuojau po 11 val.
šventų Mišių aukos yra šaukiamas visuo-
tinis metinis Vyrų Brolijos narių susirin-
kimas, kuris įvyks jaunimo namuose.
Visų narių dalyvavimas būtinas.

Švento Juozapo Vyrų Brolijos
Valdyba

AŲA

JURGIUI MATELIONIUI

mirus

reiškiame gilią užuojautą sūnui Juozui ir šeimai
bei dukrai Brunai ir šeimai bei kitoms giminėms,
kad jie prarado brangų asmenį, o mes vieną iš
MŪSŲ LIETUVOS steigėjų ir nuolatinį talkinin-
ką bei rėmėją

ML redakcija, administracija
ir bendradarbiai

